



LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Extranjer, 2'50

COMEDIA Y TRAGEDIA

Un tot se conmuo quan veu la inclinació que van prenent las classes obreras baix la direcció suprema del Sr. Dato y 'ls seus acòlits.

Fins ara creya tothom que 'ls obrers, trobant las ideas republicanas poch adelantadas y hasta rancias, s'havien fet socialistas, afiliantse 'ls més d'ells á las escolas més radicals; pero aixó era una ilusió dels sentits. Els obrers s'han fet monárquichs, monárquichs restauradors. Els obrers están entussiasmats ab en Silvela y sobre tot ab en Dato.

Ben clar se va veure aixó dias enrera ab els que procedents de las provincias centrals de la Península, anavan destinats á Paris per compte del govern y varen fer un alto á San Sebastián, sens altre objecte que manifestar l'entussiasme de que se sentian posehits y expressar la seva adhesió á las vigents institucions.

Eran cosa de un centenar: si fá no fá casi tots els que hi ha á Espanya.

Malas llenguas han dit, no obstant, que no eran obrers de veras, obrers dels que súan y treballan y passen la pena negra pera guanyar el pà de la familia. Han suposat que 'l govern va ferlos reclutar en los Centres catòlics, al sol y únich objecte de que servissen de comparsas en una comedia de gran aparato que tenia preparada y que havia de representarse davant de la Cort en aquella capital éuscara.

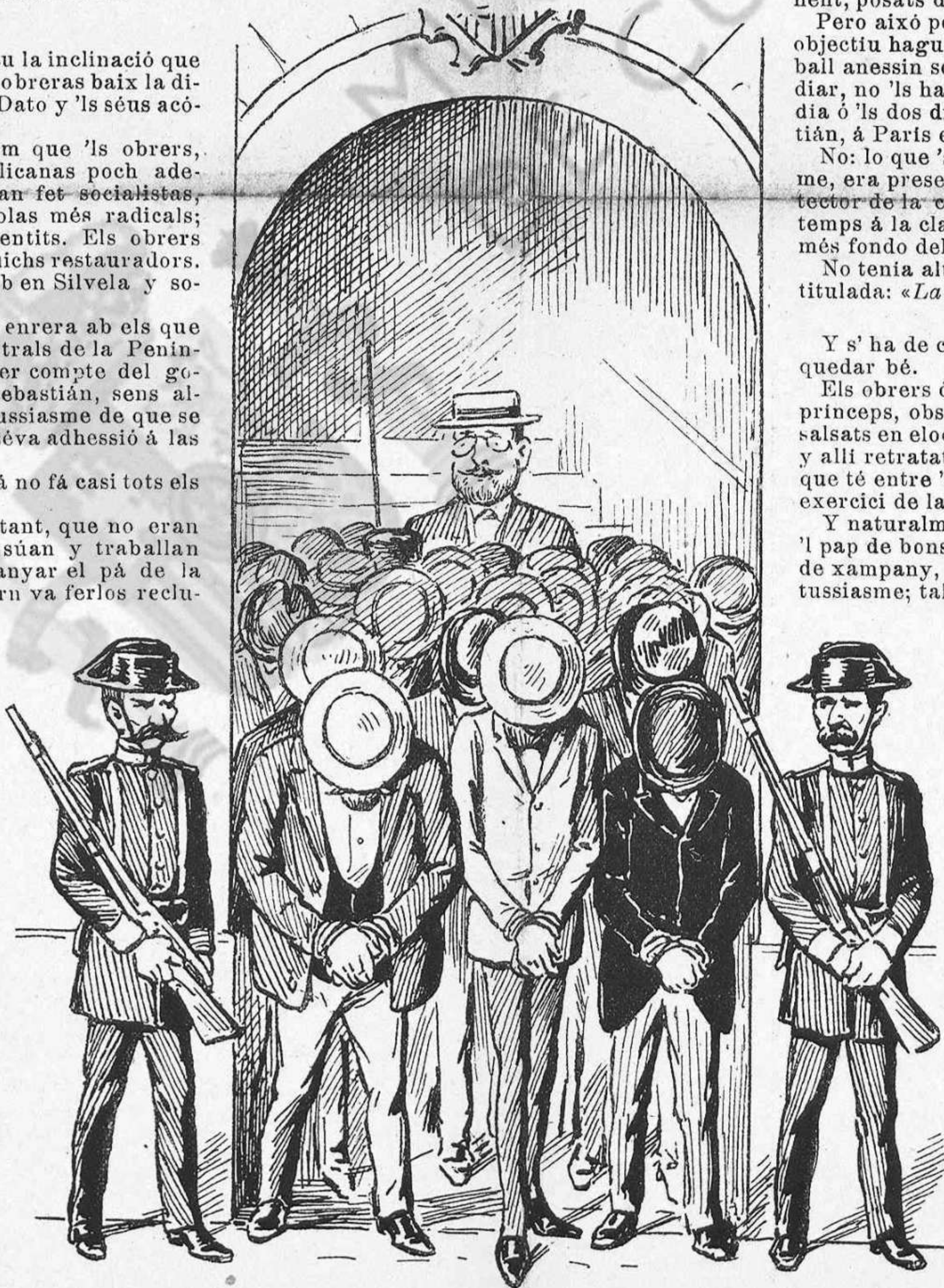
Els que tal cosa insinuavan, afegiau:—No 'n son ni 'n poden ser de obrers genuins: ara, obrers de parroquia, tal vegada si que alguns ne siguin.

Peró 'l ministre Dato, podia respondre:—¿Qui s'atrevirá á negar la seva condició? ¿No distingeix alobrer dels burgesos, l'us de la gorra? Donch elis van á Paris de gorra. ¿Vegin si 'n son de obrers!...

**

El propòsit del govern s'ha realisat de una manera admirable. Mitjansant uns quants cents duros trets de las exhaustas arcas del Trosor, ha pogut donarse 'l gustarro d'enviar á la Exposició de Paris á un número de proletaris més ó menos autèntichs, al objecte de que cada hù d'ells

L'ASPIRACIÓ PÚBLICA



—Si la inspecció municipal no acaba aixís, no farém res.

puga estudiar els adelantos del seu ram corresponent, posats de manifest en l'universal certamen.

Peró aixó pel govern era lo de menos. Si 'l seu objectiu hagués sigut que 'ls suposats fills del treball anessin senzillament á Paris á veure y estudiar, no 'ls hauria entretingut en el seu viatge: el dia ó 'ls dos dias que 'ls ha fet perdre á San Sebastián, á Paris els haurian aprofitat millor.

No: lo que 's proposava 'l govern en primer terme, era presentarse á las institucions com á protector de la classe obrera, presentant al mateix temps á la classe obrera com á agrahida fins á lo més fondo del ánima á la protecció del govern.

No tenia altre afany que representar una farsa titulada: «La classe obrera es nostra».

**

Y s'ha de confessar que ha fet tot lo possible per quedar bé.

Els obrers ó lo que siguin, van ser rebuts com á prínceps, obsequiats ab suculents banquetes, ensalsats en eloqüents discursos, presentats á la Cort, y allí retratats en grupo pel mateix rey d'Espanya que té entre 'ls seus entreteniments predilectes l'exercici de la fotografia.

Y naturalment aquells obrers ó lo que fossin, plé 'l pap de bons talls, plé 'l cap de lisonjas y vapors de xampany, varen donar eixida á un raudal d'entussiasme; tal, que de viscas al govern y á las institucions no 'n vulguin més.

Alguns d'ells fins varen quedar ronchs de tan cridar.

Després de tot, pósinse á la rahó y confessin que sempre es més agradable sentir l'espatech de las ampollas d'espumós al destamparse, que 'l que fan els Mausers al dispararse sobre 'l cap dels obrers, en el fosso de Montjuich ó en los carrers de qualsevol població fabril, en dia de huelga.

**

Lo més trist pel govern es que las verdaderas classes treballadoras no pugan mostrarse tan entussiasmadas com el centenar d'escullits (obreras ó no) que varen ser objecte dels seus obsequis y agasatjos.

Als treballadors de veras no 'ls hi arriba may ni una espurna de xampany oficial, ni 'l perfum sisquera de un plat escullit dels que 's guisan en las cuynas del govern. Els treballadors de veras no poden anarhi á Paris ni de gorra, ni sense res al cap.

Estacats á una feyna ingrata y cada dia pitjor retribuïda, apenas guanyan lo necessari pera sustentarse, no tan sols per la codi-

cia burgesa, sino porque la Hisenda del Estat se 'ls emporta la part millor dels fruits del seu treball.

No ja sols l'impost dels consums, sino totas las contribucions y tributs, van á recaure directa ó indirectament sobre 'l pobre treballador, per ser el treball la font única de la riquesa y per consegüent de la tributació.

Y si no hi hagués encare 'ls mil tentaculs de aquest gran pop insaciable que constituheix l'Estat, quedarian els efectes terribles de una política sense rumbo y de una administració desatentada, que va produhint la tremenda crisi del treball, la qual ja avuy amenaça ab deixar á milers de milers de operaris enterament paralisats y sense un trist rosegó de pá.

**

Lo de San Sebastián va ser—no pot negarse—una divertida y alegre comedia.

Pero 'l drama horrible de la fam y la miseria s'está representant ja en molts llars honradas.

Després del qual no será gens extrany que vingui la gran tragedia.

P. K.



Aixó si qu'es encantador. Encare 'ns quedan alguns barquets porque las institucions pugan donar alguns passeigs marítims. ¿Qui dirá ara que á Espanya s'ha acabat la marina?

Aixó sí, han decidit navegar ab peus de plom, sols de día, y quan la mar estigui ben plana. ¡Deu ens guard de una ensopegada!

**

Las excursions se verifican ab el *Giralda*, aquell vapor que vá comprar en Moret quan la guerra ab els Estats Units, creyent qu'era de guerra y vá resultar de lúxo.

Y ara resulta que 'l *Giralda* es el millor barco que tenim.

Els dos ó tres que 'l rodejan apenas li poden donar escolta, tal es el seu estat de postració.

Aixís es com anem mostrant al mon el nostre poder naval, y á Espanya 'l resultat dels immensos sacrificis que ha fet el país pera tenir Marina.

**

Ja fan bé de dirne de aquestas demostracions viatjes de recreo.

Si no son un *recreo*, que baixi Deu del cel y ho digui.

Parla D. Joan Mañé:

«Nos guste ó nos disguste la unidad de Italia, no hay que cerrar los ojos á la realidad: es ante todo el cumplimiento de una ley histórica á la que se debe la formación de las grandes nacionalidades: ley necesaria, fatal, ineludible, y por lo tanto divina.»

¡Al últim!

Pero francament, jo no sé qué dirán els neos quan vejin que D. Joan ha endossat á Deu ab tanta frescura la camisa roja dels garibaldins.

Ja tenen noticia de aquell secretari del cabildo de Zaragoza, que després de fer un angelet á una seva parenta, quan aquesta anava á demanarli quartos pera atendre á las sévas necessitats, vá deixarla estanallada d'un formidable cop-de-puny, y després vá rematar la sort escanyantla ab un cordill.

Ningú sabia res de aquest fet: el cadáver per maneixia ocult en un departament de la catedral, y tan sols vá descobrirse 'l gatuperi, quan aquell piados varó, volent sens dupte cumplir l'obra de misericordia de donar sepultura als morts, vá demanar al campaner que l'ajudés á enterrarlo.

El campaner vá posar la malifeta en coneixement de l'autoritat, y 'l mossén vá desaparèixer.

**

Mes de quinze días han passat desde 'l succés y 'l famós capellá s'ha fet fonedís, tan fonedís que no se 'l troba en lloch.

Els agents de l'autoritat prou el buscan; pero ja 's comensa á desconfiar de la seva captura.

Tal volta l'angelet de la complicitat clerical, que no cuida d'evitar els crims, pero sí 'ls escándols que dels crims provenen, el té abrigat dintre de las sévas alas.

Dich aixó, porque si en lloch de un mossén, se

tractés de un periodista que hagués escrit un article contra las institucions, ja fa temps que seria á la garjola.

Y es que l'àngel de la complicitat clerical no hi vol res ab els periodistas.

En Sagasta ha fet declaracions. Ha dit que 'l govern ho fa molt malament; pero no s'ha mostrat disposat á combatre'l: en quant á aixó no hi ha que parlarne.

Ab el dítxos torn dels partits dinástichs, el que mana fá de necesaria, y 'l qu'espera fá de tap.

Ara en Sagasta fá de tap.

De tant en tant s'alsa, 'ns deixa sentir unas quantas bravadas de pudó fecal; pero torna á tapar desseguida.

Un diari té l'inconcebible atreviment de dir qu'en Siluela no entén en cosas de Marina.

¿Han vist vostés disbarat més garrafal?

Un home que, ab tot y haver perdut la brújula y á pesar de navegar en un barco sense timó, desarbolat y fent aygua per tot arreu, en disset ó divuyt mesos encare no se'n ha anat á pico ¿pot ser calificat de mal mariner?

El dejenador Papuss, qu'en un teatro de Madrid havia de passar vuyt días sense menjar, al arribar el moment de comensar la broma s'ha negat á cumplir el seu compromís.

—No, senyor,—diu que deya al empresari:—jo no comenso á dejenar si no 'm pagan per endavant.

¿Quin dejenador més curiós!, ¿veritat?

Ha fet bé l'empresari enviantlo á passeig.

Aquí á Espanya 'ls que dejenan ho fan de franch.

O sino, que ho preguntin als mestres d'estudi.

Al arribar á París els obrers que 'l govern ha enviat á veure l'Exposició, 's tractava d'allotjarlos en un especie de cobertis plé de forats y goteras y més propi pera albergar animals que personas.

¿Y d'aixó els senyors regeneradors ne diuen protegir á las classes treballadoras!...

En fi... pitjor podria ser.

El *Progreso* té rahó: mal per mal, val més que 'l govern envihi obrers á París que no pas á Montjuich.

Dissapte que vé publicaré el número extraordinari corresponent al mes d'Agost.

Desde ara 'ns adelantém á assegurarlos que tant el text com la ilustració estarán á l'altura del termómetro del día.

Es dir que será un número que cremará.

Y potser fará cremar á algú.

CORRIDA DE DEVOTS

AQUESTS catòlics son deliciosos. A tot' hora ab la mateixa cantarella. Que aquest món es una vall de llàgrimas; que la vida no es més que un tránzit que 'ns encamina á una existencia millor; que 'l cos humá s'ha de considerar-se com una despreciable envoltura del esperit inmortal...

Pero á pesar de tan bellas filosofias, apenas vé un moment en que veuen la pell en perill, s'olvidan de tot, plantan un revés á la seva cristianíssima resignació, y posantse, com el més vulgar materialista, las camas al coll, no pensan sino en fugir... encare que sigui trepitjant els cossos dels seus companys.

**

Dimecrés, al santuari de Begonya, prop de Bilbao, va repetir-se 'l cas per centésima vegada.

L'iglesia estava plena de gent, que de segur també sabia tot alló de la vall de llàgrimas, el tránzit de la vida y la despreciable insignificancia del cos humá, quan á lo millor, per voluntat del Altíssim—perque sense volguer ho ell no hauria succehit—cau un ciri del altar, inflama 'l manto de la Verge y seguidament péga foch á las cortinas que rodejan l'imatje.

¿Foch?... Els devots ja no volen saber res més. Donan l'esquena á la Mare de Deu, en lloch de corre á lliurarla de las flamas, se precipitan á la porta y cap al carrer faltan catòlics.

La porta es estreta y tots á l' hora no poden sortir. El remat de beatos s'apila llensant crits desaforats. Las donas imploran socorro, las mares aixecan en l'ayre 'ls seus fills, els débils buscan la protecció dels forts...

¿Ja us la darán la protecció!... A patadas, á cops de puny, aplastant als que cauhen, els més ágils y vigorosos s'obran pas y surten de l'iglesia, deixant que las donas, las criaturas, los desvalguts se las arreglin com puguin.

Resultat: morts, ferits, gent reventada... y la Verge al altar major, fentse creus de la devoció, caritat, resignació y amor al próxim dels seus bons feligresos.

**

Perque aquí no hi ha escusas ni subterfugis que hi valguin. ¿No es la vida «un tránzit que 'ns encamina á una existencia millor»? Pues ¿per qué despreciar una ocasió tan á propósit pera acabar aviat aquest tránzit y anársen directament al cel? ¿No comprenian els devots de Begonya que darrera d'aquell providencial incendi hi havia la vida eterna, la gloria á perpetuítat?

Si jo—Aláh no ho permeti—freqüentés aquests llochs y un dia 'm trobés en un cas pèl istil, me sembla que no correria, ni fugiria ni faria res.

—Deu vol que mori socarrimat—pensaria:—Donchs morim y callém. Quan ell ha fet caure aquest ciri y ha deixat produhir aquest incendi, els seus motius tindrá. Escaparme seria un acte de rebelió, que jo, convenut creyent, no puch ni dech cometre. Per altra part, ¿un día ó altre no hem de morir? ¿El meu afany, no es pujar á la gloria? Pues con més aviat m'hi enfilo, millor. Si pot ser avuy, tonto seria d'esperar demá. ¿No 'ls sembla?

**

—Bé, aixó es bo per dir—observará tal vegada algú:—si de debó s'hi trobés, qui sab lo que faria.

Té rahó: no volguém exigir als devots l'abnegació dels mártirs. Contentémnos ab demanarlos sisquiera una mica de compassió pèls débils. Ja que no saben ser héroes ¡que siguin personas!

¿Que no tenen valor per deixarse morir rostits? Bueno. ¿Que prefereixen fugir y tirar una mica lluny tot alló de la felicitat eterna? Perfectament.

Pero al menos, procurin fugir sense patejar á las donas, sense atropellar á las criaturas, sense manifestar aquest salvatge egoisme que una vegada més s'ha tret la careta al santuari de Begonya.

Que aixó ho fessin els republicanots, els positivistas, els masóns—¿veritat, senyor Mañé y Flaquer?—*santo y bueno*; pero ¡véureho practicat pèls catòlics, pèls devots d'aquesta religió d'amor y caritat, que té entre las sévas més celebradas máximas aquella que diu: «Estimarás al próxim com á tu mateix!»

¡Bonica manera d'estimar al próxim aquesta de tirar criaturas contra la paret y passar sobre 'l ventre de donas esparveradas!...

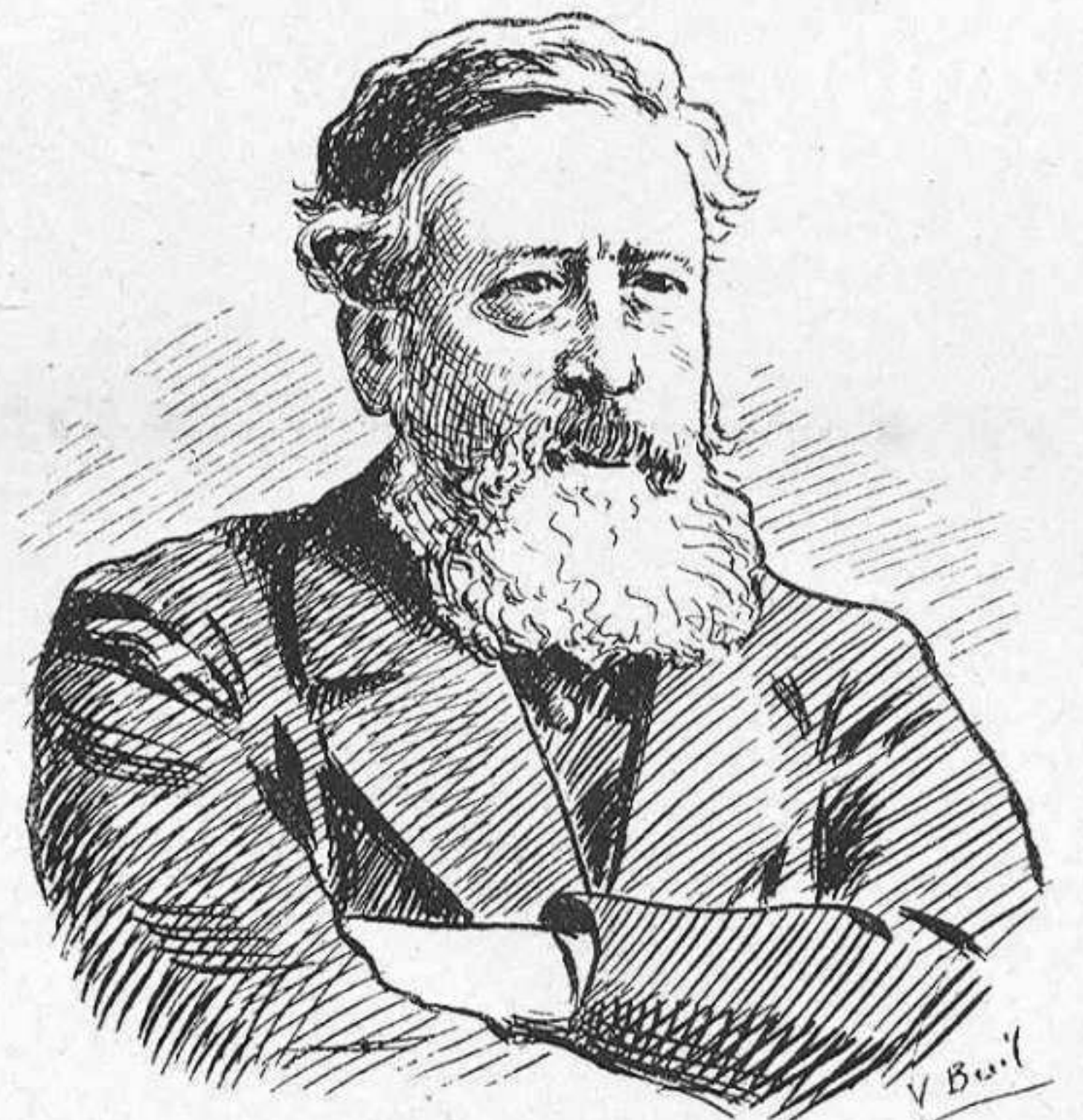
A no ser que vingui á resultar que 'l que 'ns priva de sortir d'un lloch perillós, deixa, per aquest sol fet, de ser *próxim*...

O que las máximas catòlicas no més están en vigor fins que cau un ciri y encén un manto...

Que tot podria ser, dada la materia elástica de que semblan estar fets els códichs religiosos...

FANTÁSTICH.

ELS APÓSTOLS DEL POBLE



GUILLERM LIEBKNECHT

Alemania y las classes treballadoras acaban de perdre un dels homes que ab més entussiasme y desinterés han lluytat per la seva redempció.

Orador, periodista, conspirador incansable, Liebknecht ha passat cinquanta anys treballant en la constitució del partit socialista obrer, y al morir á Charlottenburg á la edat de setanta quatre anys, ha tingut la satisfacció de deixar sa gran obra sentada sobre fonaments indestructibles.

La existencia del gran socialista alemany no ha transcorregut sempre en la seva patria, ni 'ls seus pulmóns han respirat á tot' hora l'ayre pur de la llibertat. El desterro y la presó eran per ell cosas sobradament conegudas desde l'any 1850, y ni la investidura de diputat, que obtingué per primera vegada en 1867, va lliurar-lo de visitar ab desesperadora freqüencia els calabossos y las fortalsas de Alemania.

Liebknecht, qu'era fill de familia acomodada, al revés dels vivedors polítichs, que prosperan comerciant ab las ideas, va perdre en cinquanta anys de propaganda, sacrificis y persecucions tota la seva fortuna.

Per xó era adorat pèls seus y respectat fins pèls enemics. En Bismarck el temia, porque veyia en Liebknecht l'úlich home capás de posarli els peus á rotllo y plantarli cara en la tribuna parlamentaria, desbaratant sas combinacions y fent fracassar no pochs del seus projectes.

El bell ideal d'en Liebknecht era la formació dels Estats Units d'Europa, baix una bandera íntegrament democrática. De sos llabis sempre eloqüents sortí aquesta frase: *Traballadors ¡voléu triunfar? Unívos.*

Fundá grans periódichs, contribuí á la constitució de la *Internacional*, organís societats, agrupá foras dispersas, posá en fi al servey de la humanitat oprimida son talent, son cor y sos caudals.

La desaparició de Guillerme Liebknecht del món dels vius representa pèl proletariat una perdua immensa, una verdadera desgracia.

IACABÈMI!

Ahí, un cop llegits els *partes* de Pekín aquí arribats, vaig agafar papé y ploma y vaig escriure a Li-Hung-Chang:

«Gran mandarí: Budha 't guardi y 't conservi per molts anys béns, salut, familia y qua, com per mi estich desitjant, (menos la qua, qu' encare no me l' he deixada may).

»La present no té altre objecte que dirte que lo que fas ab els pobres diplomàtics que á Pekín teniu tancats, está passant de la ratlla y 'ns té tant al punt de dalt que si aixó no acaba prompte hi haurá desgracias, Li-Hung-Chang.

»Un dia 'ns telegrafias que 'ls senyors representants de las nacions europeas son ja fa temps á can Taps y per lo tant es inútil molestar-se enviant soldats á Pekín per deslliurarlos. L' endemá 'ns fas explicar que 'ls diplomàtics disfrutan de salud excepcional,

y que cada cop que 's pesan resulta que han aumentat un ab altre quatre kilos doscents setanta cinch grams. Torna á arribá un altre *parte*,

y per ell se 'ns vé á enterar de que als delegats d' Europa no 'ls queda, tirant pél llarch, més que sis dias de vida, y fins s' arriba á insinuar que dos ó tres ja fan malvas perfectament enterrats.

Vintiquatre horas de *mutis* y de sopte ¡pataplám! un nou despaig telegráfic qu' en resum vé á declarar que 'ls diplomàtics tots viuen, carinyosament cuydats,

que prenen té cada tarde, que solen jugá al billar y que surten y 's passejan sempre que 'ls passa pel cap.

»Aixó, com ja pots comprendre, resulta un joch massa llarch. Avuy pintarho tot negre, demá pintarho tot blanch, ara omplirnos d' alegría, després deixarnos gelats,

es un mareig massa horrende per poguerlo suportar no ni un dia més, ¡ni un' hora! ¡Prou broma, senyor Li-Hung-Chang!

»Si 'ls desgraciats diplomàtics son morts, com vols suposar els dias qu' estás de malas, fés'els 'hi té uns funerals, y no 'ns vinguis ab més quentos. Si son vius, per caritat, mátals tots d' una vegada, fuséllals, tállals el cap,

pénjals, fesne mandonguillas; pero, ¡pél dragó sagrat!, acabem d' un cop per sempre aquest equivoch constant que 'ns té fa á prop de dos mesos completament atontats y á punt de demaná auxili a n' en Giné y Partagas.»

Vels' aquí lo que ahir vespre vaig escriure á n' en Li-Hung-Chang, al llegí 'ls darrers telégramas de Pekín aquí arribats.

C. GUMÁ.

REBAIXAMENTS

Es una qualitat digna dels mellors elogis el sapiguer agrahir ab la deguda mida els favors rebuts, pero indica baixesa de sentiments l' humillarse sense necessitat, y acusa poch seny ó interessada complacencia el prestarse á servir de comparsa en indignas comedias.

En nostre fervent anhel de que la classe treballadora logri la plenitud de sas llibertats, la major suma de ventajias en sas relacions ab el capital y l' igualtat de drets que totes las demés classes socials, aplaudiriam entusiastas á qualsevol govern que de bona fé avances resoltament en lo camí de traduhir en fets tan justas aspiracions nostras, pero 'ns repugna que un govern tan basat en privilegis odiosos com el nostre, gent tan amiga y fomentadora de desigualtats irritants, com la gent que avuy mana, menteixi un interés pels obrers qu' está molt lluny de sentir, y á cambi de sa hipócrita actitud, exigeixi del poble treballador ridículas moixigangas.

Y lo més trist de tot es que trobi pasta disposta á complaure'l. Enhorabona que qui siga monárquich, á pesar d' esser obrer, brinqui de goig devant dels Reys; pero fingir entusiastes extemporanis, corejar vivas llansats d' esma, deixarse portar com maniquins al lloch á propósit pera la formació d' apoteosis, fer sortir als llabis una alegría que no hi ha al cor, y tot plegat per una pesseta ó

un viatge á París, francament, ni diu res en favor dels tals *traballadors*, ni pot produhirnos altre cosa qu' asco, ni ab seguretat va satisfer á las personas agasatjadas que preferiran, sens dupte, la digna actitud de qui sápigat respectarlas, á la estúpida cabriola del entusiasta de quatre rals.

Y encare passi, malgrat el *trop de zele*, lo de complimentar á las institucions, pero, ¡victorejar á n' en Dato, á n' en Silvela y á tota aquesta gent ab més barraque fé, que quan després d' una crisis els vegin apilotats pels carrers demanant pá, manarán fusellarlos sense pietat!... Es precis haber perdut del tot la memoria pera no recordar Cuba, Filipinas y Montjuich.

Ho sentim per lo que hi surt perdent el bon nom de la classe obrera, que no s' ha apresurat á protestar d' aquests interessats *mimos* de nostres governants y de la candidés dels acariciats. Un periódich monárquich de Madrit acusa al ajuntament de Gijón de comprar entusiastes pels monarcas, perque ha concedit una pila de milloras, totes las que demanavan els obrers d' aquella ciutat, á truco de que resulti bona l' arribada que 's fassi á la Real Familia. No 'ns importa que puguin acusar á funcionarios del régi-men actual de comprar entusiastes; lo que 'ns doldria es que puguessin acusar als obrers de Gijón, de vendre'n.

Voldriam que 'ls obrers s' aprofitessin sempre de totes las ocasions pera conseguir avansar en lo camí de las milloras que han de facilitar sa emancipació, pero 'ns dol que, enganyats per falsas falaguerias, fassin el joch d' uns homes que quan els convingui desfarán d' un cop de ploma y en un minut, tot lo que á micas y en molts mesos haurán fet á favor de la gent que treballa.

JEPH DE JESPU.



Las ayguas de Cestona qu' está prenent en Silvela, únicament s' aplican als qu' están massa replens.

Molt desitjém que li probin, perque en Silvela desde qu' es ministre menja molt, anant sempre de banquet en banquet, de tiberi en tiberi.

Y no sols desitjém que li probin per lo que menja, sino també per veure si las ayguas de Cestona, á la fi, li resolen en un bon colich l' enfit de ilegalitat qu' está sufrint.

El subsecretari de la presidencia, dirigintse als obrers, ó lo que sigan, que varen banquetejar á San Sebastián, els hi digué:

«Vais á París á enseñar vuestros brazos hábiles y avezados al trabajo, con el que labraréis nuestra regeneración.»

Nuestra... es á dir la regeneració dels que 's xalan vivint del pressupost.

Vels'hi aquí una frase, que pronunciada donantse copets á la tripa, ha de produhir un gran efecte.

Hem sentit á moltas personas queixarse de la escassés que 's nota de tipos populars.

Efectivament; ni neix cap nou *Noy de Tona*, ni s' ompla el buyt deixat pel *Y era bó*, ni surt cap *Fornells*, ni corra qui 'ns recordi á *Mossén Será*, l' *Antonet*, l' *Home dels gossos*, y tota la colla de celebritats desaparegudas.

Nosaltres ja sabem en qué consisteix aquesta falta d' eminencias de carrer. Avuy tots els ximples tiran per ministres y com que surten ab la séva ceba, no tenen necessitat de demanar cén-tims.

Avuy saben fer millóns desde casa séva.

En Sagasta á Avila:

«—Estamos dejados de la mano de Dios.»

Aixó si qu' es ben veritat; tant més deixats estém de la má de Deu, quant més clero sostenim.

Els obrers de camama que varen pendre part en la moixiganga de San Sebastián, se troban avuy á París tan faltats de recursos, que algunas nits se veuen obligats á dormir al ras.

No 'ls vull cap mal, pero jo trobo que 'ls hi está molt bé.

Generalment els comparsas no cobran sino per las funcions en que prenen part; acabada la comedia, acabat el *bolo*.

Al últim hi ha anat en Romero Robledo á la Casa gran: va estars'hi llarga estona y al sortirne va dir que l' havian rebut tant bé.

Ens en alegrém, sobre tot per lo que va declarar al sortirne:

—El haber ido yo á Palacio significa que *soy monárquico*.

Per molts anys se li aguantí la *barra*, per més que la portí postissa.

**

En Romero Robledo es un aucell prou conegut, perque puga enganyar á ningú.

Cert, certíssim qu' en certs moments refla molt bé y canta molt clar; pero es un aucell que no sab treure 'ls ulls del calaixet de la escayola.

Com tots els aucells, també *muda*.

Lo més trist es que podent ser de bosch, se contentí sempre ab ser aucell de gabia.

Casi todas las romerías acaban á ganivetadas y tiros.

A la llarga llista de peregrinacions que han tingut un final com qualsevol vulgar rosari de l' aurora, s' hi ha d' anyadir la última celebrada á *Ta-tala del Castillo*, prop de Lugo, en la qual, després del berenar s' armá la de Deu es Cristo, resultant una pila de ferits.

Jo crech que las romerías qu' organisa la gent negra son partidas de carlins que s' ensajan per la guerra.

Entreteniments d' istiu.

En Silvela ha fet declaracions.

En Sagasta ha fet declaracions.

En Tetuán ha fet declaracions...

Y ¿saben qu' es lo que han dit aquests tres homes de pes? Vulgaritats, tonterias... total res.

**

¡Ah! En Dato també ha cregut convenient declarar alguna cosa.

Y després d' un rato de meditació profunda, ha declarat que «á Espanya tot funciona ab la major normalitat».

Té remoltíssima rahó.

Cada dos ó tres dias un motí, la miseria avançant á marxas forçadas, las lleys suspesas, el fisch posant als contribuyents en prempsa pera ferlos afuixar l' última pesseta, els diaris muts ó denunciats á cada número...

No: la d' en Dato, el xiulat, no es cap declaració extranya.

¿No es aquesta, lector meu, la *normalitat* d' Espanya?

El rey de Servia ha expulsat á son pare dels seus Estats.

Son pare, en cambi, ha declarat que farà lo possible per destronarlo, y li ha escrit una carta tractantlo de beneyt.

¡Oh, la familia, la familia!...

A n' en Weyler varen preguntarli:

—¿Es cert, general, que vosté té compromisos pera formar part del primer ministeri que constituheixi en Sagasta?

Y l' general de San Quintí de Mediona va respondre:

—En Sagasta es una potencia y jo 'n soch un' altre. Dos potencias no hi caben dintre de un ministeri.

**

Sr. Echegaray, ¿vol un titol bó per un drama?

Aquí vá: *La potencia de la impotencia*.

Animis, escriguil, dediquil al general Weyler, y no dupti del éxit.

No hi ha dia en que per *méritos* de guerra no 's concedeixi alguna gracia ó no 's firmi un ascens.

Per *méritos* de guerra...

Realment, molts *méritos* la tal guerra ha de tenir, quan á pesar de haver acabat del modo que tothom sab, encare hi ha qui 'n treu creus, graus y empleos.



Á LO INSERTAT EN LO NÚMERO 1628

1. XARADA.—*Ca-ta-lá*.
2. ANAGRAMA.—*Santa-Natas*.
3. TRENCA-CLOSCAS.—*La resclosa-Iglesias*.
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Narcis*.
5. GEROLÍFICH.—*Sota la cama hi ha 'l peu*.

ENDEVINALLAS

XARADA

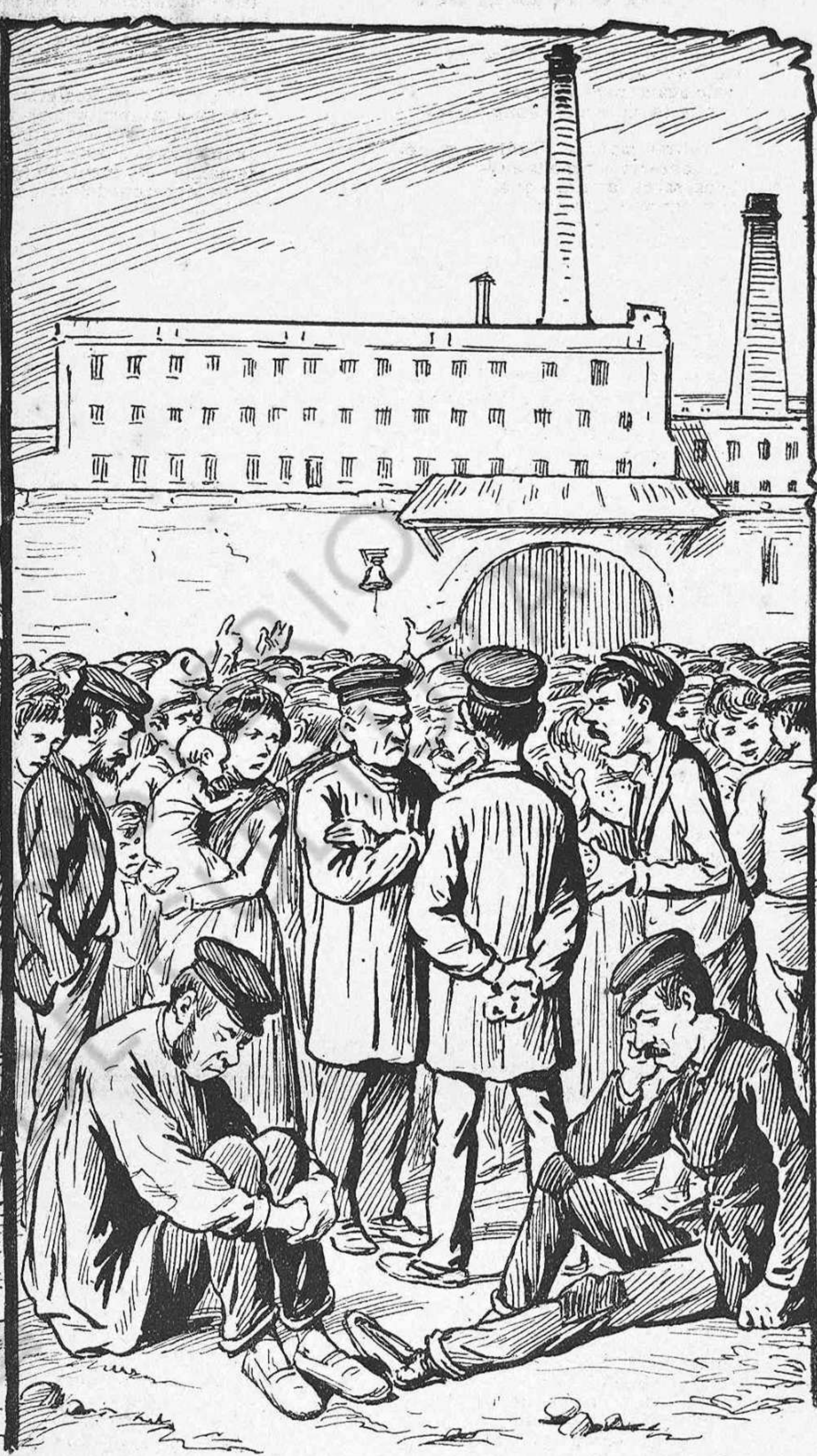
Un nom d' home es la *primera*, la *segona* es animal,

**

OBRERS DE CAMAMA Y OBRERS DE VERITAT



Els uns, á la Exposició de Paris.



Els altres, *exposats* á morir-se de gana.

un metall *invers-tercera*,
quarta-inversa mineral.
 Lector: si 'l rumiá 't fa pena
 com molts d' altres que n' hi há,
 á *Total* hi ha una nena
 que ab molt gust te la treurá.

JOAN ROCAVERT.

TRENCA-CLOSCAS

D. TERESA PRIN
 OLOT

Formar ab aquestas llettras combinadas lo títol de una comedia catalana.

UN COMPARSA RETIRAT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom d' home.
- 2 5 7 8 4 5 3.—Ciutat espanyola.
- 7 8 4 1 4 8.—Ofici.
- 6 5 4 5 3.—En las fábricas.
- 4 5 7 3.—Nom de dona.
- 5 4 3.—Passió.
- 4 1.—Nota musical.
- 4.—Consonant.

TON DEL MAU.

ANAGRAMA

Un *tot* me digué 'l noy Cort
 que uns *tot* havia plantat
 al costat del emparrat
 que té á la vora del hort.

SISKET D. PAILA.

GEROGLIFICH
POPOPOPO

T
 I I
 K

AMERICANA

T

J. FLÓ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadáns: V. Tamaño Petit, A. B. Narcís del Toro, L' estudiant de la Esquella, Sisquet, Un comparsa retirat, Tornató, Un socio Foment S. Antoni, F. M. Gats, L. Genís y Companyia, J. Moix, F. Mascort, Forner, M. y M., J. Juan y M., Noy Piu, Un tranquil de Reus, y Torné de fusta: *Lo que 'ns envian aquesta setmana no já per casa.*

Ciudadáns: Joan Prat de Tarrasa, Jotabeema, E. M. Gener, Emanuele, M. R. Llum Inarias, Jaumet Matamoscas, Rosiol Llauné, E. Zola y B., Francisco G. Recasens (Torredembarra) y Bianchi: *Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá: J. C. y M.: Agraheim el seu oferiment pero no podém acceptarlo. L' article que 'ns envia adoleix de falta d' originalitat y no es género del periódich —B. Molins: El tipo que 'ns ha dibuixat pot ser molt popular; vosté com á caricaturista no s' en faria gens.—G. B. y P. Es massa pobre d' assumpto.—D. Aragonés: Dels seus dibuixos no s' en pot treure partit.—Faust Carals Bové: No va mal. C. G. Redembach: Hem rebut *originals* de vosté (per omplir deu Almanachs; la panera ja acaba d' esser plena —Grau Dios Gana: No vá prou bé —F. F. P.: Denota disposicions, pero no es publicable.—Q. Ovad y S.: De la seva poesia *Natura Ingenuus* s' en podria extreure sustancia pera ferne tot un formatje de Gruyère —Joan Via: Las que diuhen alguna cosa son defectuosas y las qu' están ben fetas no diuhen res.—Un Arreplega puntas: Comensa bé y acaba *massa* menos bé.—Grunella Poétich: Lo que no es nou es dolent y lo que no pot anar ni ab rodas es ja vell y sapigut.—Angel Montanya: Vá molt bé y gracias.—C. Gallmany: Ha passat la oportunitat y ademés, emplea una forma poch cuydada.—R. P. y V. (Reus): A pesar de ser una nota sentida ab bona voluntat es molt de fira y no 'ns resulta.—A. P. (Torrelameu): En el número próxim ne parlarém: avuy ens falta espay.

Ciudadáns: Ramón Massip, Emili Graells, Lluís G. Salvador, Joseph M.ª Bernis, E. Just y Pastor, A. F., A. Carrasca Gayán, Marangi, J. N. J., Pere Alegre, Manso n.º 1, R. Pujol, Francisco Llenas y M. Carbó d' Alsina: *Rebut tot lo destinat als Almanachs y gracias.*

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

Impremta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

Dissapte 25 d' Agost NÚMERO EXTRAORDINARI

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

Vuyt planas

Tots els assumptos d' actualitat tindrán en aquest número la nota corresponent.

10 céntims